

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	GYÓGYPEDAGÓGIA – magyar nyelven Képesítések: Gyógypedagógus (kód: 263412) Foglalkozási terapeuta (kód: 263419) Logopédus oktató (kód: 226601)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Tanulási zavarok gyógypedagógiája						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	V	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					98
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					32
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	98				
3.8 A félév össz-óraszámja	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Előadóterem, tábla, számítógép, vetítő, internet-kapcsolat
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumterem, tábla, számítógép, vetítő, internet-kapcsolat

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C.1 Speciális nevelési szükségletű gyerekek, fiatalok és felnőttek komplex (pszicho-, szocio-, pedagógiai) felmérése • C.4 Gyógypedagógiai tanácsadás különböző személyek, csoportok, kategóriák számára (gyerekek, tanulók, családok, tanárok, dolgozók) • C.5 Folyamatos önfelmérés, állandó szakmai, gyakorlati és karrierfejlesztés
-----------------------------	---

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai deontológiai szabályok alkalmazása, alapvető explicit értékrendszerek szerint, a fogyatékkal élő személyek jogaival és máltóságának tiszteletben tartásával • Interdiszciplináris szakmai csoportokban való hatékony együttműködés, a neveléstudományokra specifikus projektek, programok hatékony életbeültetése érdekében • Hatékony tanulási módszerek alkalmazása a szakmai életben az folytonos továbbképzés érdekében
------------------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>1. A terület és a szakosodás alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése</p> <p>2. Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére</p> <p>3. A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alaplómódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.1.1 A sérültek diagnosztizálására használt főbb módszerek , alkalmazási elvek összehasonlító elemzése és megfelelő használata SNI gyerekek, fiatalok és felnőttek értékelésekor</p> <p>C.1.2 Az SNI személyek diagnosztizálásában használt fogalmak műveletesítése, a gyógypedagógiai felmérések eredményeinek értelmezése, a használt eszközöknek és módszertannak értékelése</p> <p>C.4.1 Az adaptált kommunikációs stratégiák és az SNI személyeknek szóló tanácsadás főbb irányzatainak leírása</p> <p>C.4.2 A sérültek és családjaik alapvető szükségleteinek alapján választott gyógypedagógiai tanácsadási módszer indoklása és alkalmazása</p> <p>C.4.3 A speciális nevelési szükségletű egyének igényeihez igazított megfelelő, egyéni és csoportos , gyógypedagógiai tanácsadási módszerek kidolgozása és alkalmazása</p> <p>C.4.4 A gyógypedagógia főbb elméleteinek módszertani értékének kritikus, objektív és konstruktív értékelése</p> <p>C.4.5 Gyógypedagógiai tanácsadási tervek kidolgozása és alkalmazása, azon SNI személyek értékelése és nyomon követése, akik ebben résztvettek</p> <p>C.5.2 A pszicho-szociális környezet értelmezése az alapvető gyógypedagógiai ismeretek alkalmazása alapján</p> <p>C.5.4 A saját gyógypedagógiai kutatásokban használt eszközök, valamint a kutatások eredményeinek módszertani értékének kritikus, objektív és konstruktív kiértékelése, ezek továbbfejlesztése és a saját gyakorlat javítása érdekében</p> <p>C.5.5 Egyénreszabott fejlesztési terv kidolgozása és alkalmazása</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tanulási zavarok gyógypedagógiájának területe	Előadás	
2. A tanulási zavarok elméletei	Vita, power pontos bemutató	
3. A tanulási zavarra való veszélyeztetettség felmérése	Előadás, bemutatás	
4. A tanulási zavaros gyermek szociális és emocionális sajátosságai, motivációja	Audiovizuális módszerek, vita, power pontos bemutató	
5. A tanulási zavaros gyermek az iskolában: kognitív sajátosságai	Esetmegbeszélés, vita	
6. A tanulási zavaros gyermek szülei, családja	Kérdve kifejtés	
7. A tanulási zavarok megelőzése	Magyarázat, vita	
8. A diszlexia	Kooperatív módszerek	
9. A diszgráfia	Ötletbörze, vita	

10. A diszkalkulia	Esetelemzés, vita	
11. NTZ (nonverbális tanulási zavarok)	Kiscsoportos beszélgetés, modellezés	
12. ADHD és tanulási zavar kapcsolata	Bemutató, modellezés	
13. Tanulási zavarok a felsőoktatásban, a felnőttkorban	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	
14. A tanulási zavarokhoz társuló másodlagos tünetek	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	

Kötelező könyvészet

- Knight, C. (2018). What is dyslexia? An exploration of the relationship between teachers' understandings of dyslexia and their training experiences. *Dyslexia*, 24(3), . <https://doi.org/10.1002/dys.1593>
- Liu, S., Liu, D., Pan, Z., & Xu, Z. (2018). The association between reading abilities and visual-spatial attention in Hong Kong Chinese children. *Dyslexia*, 24(3), 263–275. doi:10.1002/dys.1584
- Livingston, E., Siegel, L., & Ribary, U. (2018). Developmental dyslexia: emotional impact and consequences. *Australian Journal of Learning Difficulties*, 23(2), 107–135. doi:10.1080/19404158.2018.1479975
- Papadopoulos, T., Parrila, R. K., Kirby, J. R. (2015). *Cognition, Intelligence, and Achievement*, Academic press, UK, USA
- Roembke , T., Hazeltine, E., Reed, D., & McMurray, B. (2019). Automaticity of Word Recognition Is a Unique Predictor of Reading Fluency in Middle-School Students . *Journal of Educational Psychology*, 111(2), 314–330. doi:10.1037/edu0000279
- Tong, X., McBride, C., Shu, H., & Ho, C. (2018). Reading Comprehension Difficulties in Chinese–English Bilingual Children. *Dyslexia*, 24(1), 59-83. doi:10.1002/dys.1566
- Ukrainetz , T. (2019). Sketch and Speak: An Expository Intervention Using Note-Taking and Oral Practice for Children With Language-Related Learning Disabilities. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 50, 53–71. doi:10.1044/2018_LSHSS-18-0047
- Wang, X., Georhiou, G., & Tavouktsoglou, A. (2018). Do Chinese Children with Math Difficulties Have a Deficit in Executive Functions? *Frontiers in Psychology*, 9, 1-11. doi:10.3389/fpsyg.2018.00906
- Yusuf, Q., Jusoh, Z., & Yusuf, Y. (2019). Cooperative Learning Strategies to Enhance Writing Skills among Second Language Learners. *International Journal of Instruction*, 12(1), 1399-1412. doi:10.29333/iji.2019.12189a
- Zhang, L. (2018). *Metacognitive and Cognitive Strategy Use in Reading Comprehension*. Singapore: Springer.

Ajánlott könyvészet

- Dékány J (1999) *Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához*, BGGyTF, Budapest
- Gósy M (1998). *A beszédészlelési és beszédmegértési folyamat zavarai és terápiája*, BGGyTF, Budapest
- Gyarmathy É. (2007). *Diszlexia – A specifikus tanítási zavar*, Lélekben Otthon kiadó, Bp.
- Krüll K E (2000). *A diszkalkuliás (számolásgyenge) gyerekek*. Akkord K, Budapest
- Meixner I (2000). *A dyslexia prevenció, reedukáció módszere* BGGyTF, Budapest
- Mesterházi Zs (1995) *Diszkalkuliáról pedagógusoknak*, BGGyTF, Budapest
- Saddler, B., Ellis-Robinson, T., & Asaro-Saddler, K. (2018). Using Sentence Combining Instruction to Enhance the Writing Skills of Children With Learning Disabilities. *Learning Disabilities: A Contemporary Journal*, 16(2), 191-202.
- Schellenberg, E. G., Weiss, M. W. (2013). Music and Cognitive Abilities. in Deutsch, D. (ed.). *The Psychology of Music*, Elsevier Inc.
- Schiff, R., & Levie, R. (2017). Spelling and Morphology in Dyslexia: A Developmental Study Across the School Years. *Dyslexia*, 23(4), 324–344. doi:10.1002/dys.1549
- Snyder, E., & Golightly, A. (2017). The Effectiveness of a Balanced Approach to Reading Intervention in a Second Grade Student : A Case Study. *Education*, 138(1), 53-67.
- Wong, B.Y.L. (1996). *The ABC of Learning Disabilities*. Academic Press, California

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tanulási zavar fogalma	Beszélgetés	
2. Esetelemzés az elméletek tükrében	Esetelemzés, érvelés	
3. Értékelési módszerek, eszközök: MSSST	Bemutatás, előadás	
4. Értékelési módszerek, eszközök: DPT	Bemutatás, előadás	
5. Esetelemzés (óvoda)	Esetelemzés, kiscsoportos beszélgetés	
6. Szocio-emocionális jellemzők	Beszélgetés	
7. Kognitív és motivációs jellemzők	Beszélgetés, ötletbörze	
8. Esetelemzés – diszlexia	Bemutatás	
9. Esetelemzés – diszgráfia	Esetelemzés, kiscsoportos beszélgetés	
10. Esetelemzés – diszkalkulia	Bemutatás	
11. Esetelemzés – NTZ	Esetelemzés, kiscsoportos beszélgetés	
12. Esetelemzés – ADHD	Bemutatás	
13. Esetelemzés	A megfelelő beavatkozási mód kiválasztása kiscsoportban	
14. A tanulási zavarok tünetei a felsőoktatásban és felnőttkorban	Audio-vizuális módszerek	

Kötelező könyvészet

- Bartelet, D., Ansari, D., Vaessenc, A., Blomert, L. (2014). Cognitive subtypes of mathematics learning difficulties in primary education. *Research in Developmental Disabilities*, 35, 657–670.
- Fazakasné Fenyvesi M., Józsa K., Nagy J., Vidákovich T. (2007). *DIFER Programcsomag*, Mozaik kiadó, Szeged.
- Fernandes, A (2005). *Learning by doing* The World Bank, Washington USA
- García, P., & Lind, P. (2018). *Reading Achievement and Motivation in Boys and Girls* . Springer. doi:10.1007/978-3-319-75948-7
- Georgiou, G., Hirvonen, R., Manolitsis, G., & Nurmi, J. (2017). Cross-lagged relations between teacher and parent ratings of children’s task avoidance and different literacy skills. *British Journal of Educational Psychology*, 87(3), 438–455. doi:10.1111/bjep.12158
- Hebert, M., Kearns, D. M., Hayes, J. B., Bazis, P., & Coopera, S. (2018). Why Children With Dyslexia Struggle With Writing and How to Help Them. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 49, 843–863. doi:10.1044/2018_LSHSS-DYSLC-18-0024
- Jamshidifarsani, H., Garbaya, S., Lim, T., Blazevi, P., & Ritchie, J. (2019). Technology-based reading intervention programs for elementary grades : An analytical review. *Computers & Education*, 128, 427–451. doi:10.1016/j.compedu.2018.10.003
- Juhász Á. (2007, szerk.). *Logopédiai vizsgálatok készítőkönyve*. Logopédia Kiadó, Budapest.
- Marosits I.-né (1994). *DPT tesztcsomag*, Logo Press, Budapest

Ajánlott könyvészet

- Báder I (1995). *Tanmenetjavaslat a Játékház című tankönyvesaládkhoz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Porkolábné Balogh K (1992). *Kudarccal az iskolában*. Alex- Typo, Budapest
- Smythe I., Gyarmathy É. (2005). *Mi a diszlexia?* ADysTrain, Budapest
- Smythe I., Gyarmathy É. (2005). *Segítség a diszlexiás tanulóknak*. ADysTrain, Budapest
- Smythe I., Gyarmathy É. (2005). *Tananyagok előkészítése a diszlexiás tanulók számára*. ADysTrain, Budapest
- Smythe I., Gyarmathy É. (2005). *Tanulói preferenciák és tanulási stílusok*. ADysTrain, Budapest
- Valett, R E (1996). *A tanulási zavarok terápiája*. BGGyTF, Budapest

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Romániai Pszichológusok Társaságának Deontológiai Kódjának és előírásainak, törvényének megfelel (Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004)
- A felsőoktatási foglalkoztatások-szaktárk nyilvántartásának megfelel (Registruul Național al Calificărilor din învățământul Superior (http://www.rncis.ro))

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Vizsga	szóbeli	60%
10.5 Szeminárium / Labor	Zárthelyi vizsga	Parciális vizsga	10%
	Jelenlét	Aktív részvétel, hozzászólások, bemutatók stb.	10%
	Portfólió	leadandók	20%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a.

A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.)** eleget kell tenniük.

Az oktatás formája: az előadások 30%-a és a szemináriumok 15%-a online szinkron formában valósul meg.

Kitöltés dátuma
2022. április 15.

Előadás felelőse
dr. Orbán Réka, adjunktus

Szeminárium felelőse

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2022.10.03

Intézetigazgató
dr. Kotta Ibolya, adjunktus

